Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

21. veebruar 2013 *

Ühenduse kaubamärgid — Määrus (EÜ) nr 207/2009 — Artikli 9 lõige 1 — Mõiste „kolmas isik” — Hilisema ühenduse kaubamärgi omanik

Kohtuasjas C-561/11,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Juzgado de lo Mercantil nr 1 de Alicante y nr 1 de Marca Comunitaria (Hispaania) 27. oktoobri 2011. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 8. novembril 2011, menetluses

Fédération Cynologique Internationale

versus

Federación Canina Internacional de Perros de Pura Raza,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Tizzano, kohtunikud A. Borg Barthet, M. Ilešič (ettekandja), M. Safjan ja M. Berger,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 3. oktoobri 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

— Fédération Cynologique Internationale, esindaja: *abogado* E. Jordi Cubells,

— Federación Canina Internacional de Perros de Pura Raza, esindaja: *abogado* S. Doménech López,

— Kreeka valitsus, esindajad: D. Kalogiros ja G. Papadaki,

— Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,

— Euroopa Komisjon, esindajad: F. W. Bulst ja R. Vidal Puig,

olles 15. novembri 2012. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, lk 1; edaspidi „määrus") artikli 9 lõiget 1.

2 Taotlus on esitatud Fédération Cynologique Internationale'i (edaspidi „FCI") ja Federación Canina Internacional de Perros de Pura Raza (edaspidi „FCIPPR") vahelises vaidluses, mis puudutab kaubamärgist tulenevate õiguste rikkumise hagi ja kaubamärgi kehtetuks tunnistamise nõuet, mille on esitanud FCI.

Õiguslik raamistik

3 Määruse artiklis 8 „Suhtelised keeldumispõhjused" on sätestatud:

„1. Varasema kaubamärgi omaniku vastuseisu korral ei registreerita taotletavat kaubamärki, kui:

a) see on identne varasema kaubamärgiga ning kaubad või teenused, mille jaoks registreerimist taotletakse, on identsed kaupade või teenustega, mille jaoks varasem kaubamärk on kaitstud;

b) kui identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et territooriumil, kus varasem kaubamärk on kaitstud, võib avalikkus need omavahel segi ajada; segiajamise tõenäosus hõlmab ka tõenäosust, et kaubamärki seostatakse varasema kaubamärgiga.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab „varasem kaubamärk" järgmist:

a) järgmisi kaubamärke, mille registreerimise taotluse kuupäev on varasem ühenduse kaubamärgi registreerimise taotluse kuupäevast, arvestades võimaluse korral nende kaubamärkidega seotud prioriteete:

i) ühenduse kaubamärgid;

ii) kaubamärgid, mis on registreeritud liikmesriikides või Belgia, Madalmaade ja Luksemburgi puhul Beneluxi intellektuaalomandi büroos;

iii) kaubamärgid, mis on registreeritud liikmesriigis kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete alusel;

iv) kaubamärgid, mis on registreeritud ühenduses kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete alusel;

b) punktis a osutatud kaubamärkide registreerimise taotlusi, võttes arvesse nende registreerimist;

c) kaubamärke, mis on ühenduse kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäeval või vajaduse korral ühenduse kaubamärgi registreerimise taotluses nõutud prioriteedikuupäeval liikmesriigis üldtuntud selle sõna Pariisi konventsiooni artiklis 6 *bis* sätestatud tähenduses.

3. Kaubamärgiomaniku vastuseisu korral ei registreerita kaubamärki, kui kaubamärgiomaniku agent või esindaja taotleb registreerimist enda nimel ilma omaniku nõusolekuta, välja arvatud juhul, kui agent või esindaja suudab oma tegevust põhjendada.

4. Registreerimata kaubamärgi või mõne muu ulatuslikumalt kui kohaliku tähtsusega kaubanduses kasutatava tähise omaniku vastuseisu korral ei registreerita taotletavat kaubamärki, kui selle tähise suhtes kohaldatavate ühenduse või liikmesriigi õigusaktide kohaselt ja nendega ette nähtud ulatuses:

a) on õigused kõnealusele tähisele omandatud enne ühenduse kaubamärgi registreerimise taotluse kuupäeva või ühenduse kaubamärgi registreerimise taotluses nõutud prioriteedikuupäeva;

b) annab kõnealune tähis omanikule õiguse keelata hilisema kaubamärgi kasutamine.

5. Lõike 2 tähenduses ei registreerita varasema kaubamärgi omaniku vastuseisu korral taotletavat kaubamärki, kui see on identne või sarnane varasema kaubamärgiga ning seda tahetakse registreerida kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nendega, mille jaoks on registreeritud varasem kaubamärk, kui varasema ühenduse kaubamärgi olemasolul on see omandanud ühenduses maine ja varasema siseriikliku kaubamärgi olemasolul on see omandanud maine asjaomases liikmesriigis ning kui taotletava kaubamärgi kasutamine ilma tungiva põhjuseta tähendaks varasema kaubamärgi eristusvõime või maine ärakasutamist või kahjustamist.”

4 Määruse artiklis 9 „Ühenduse kaubamärgiga antavad õigused” on sätestatud:

„1. Ühenduse kaubamärk annab omanikule selle kasutamise ainuõiguse. Omanikul on õigus takistada kõikidel kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus ilma tema loata:

a) kõiki tähiseid, mis on identsed ühenduse kaubamärgiga, kaupade või teenuste puhul, mis on identsed nendega, mille jaoks on registreeritud ühenduse kaubamärk;

b) kõiki tähiseid, kui identsuse või sarnasuse tõttu ühenduse kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu ühenduse kaubamärgi ja tähisega kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et avalikkus võib need omavahel segi ajada; segiajamise tõenäosus hõlmab ka tõenäosust, et tähist seostatakse kaubamärgiga;

c) kõiki tähiseid, mis on identsed või sarnased ühenduse kaubamärgiga, seoses kaupade või teenustega, mis ei ole sarnased nende kaupade ja teenustega, mille jaoks ühenduse kaubamärk on registreeritud, kui ühenduse kaubamärgil on ühenduses maine ja kui kõnealuse tähise kasutamine ilma tungiva põhjuseta tähendaks ühenduse kaubamärgi eristusvõime või maine ärakasutamist või kahjustamist.

[…]

3. Ühenduse kaubamärgiga antud õigused jõustuvad kolmandate isikute suhtes alates kuupäevast, mil avaldatakse kaubamärgi registreerimine. Siiski võib nõuda mõistlikku kompensatsiooni küsimustes, mis kerkivad esile pärast ühenduse kaubamärgi taotluse avaldamise kuupäeva ja mis oleksid pärast kaubamärgi registreerimise avaldamist kõnealuse avaldamise tõttu keelatud. Küsimusega tegelev kohus ei või teha sisulist otsust enne, kui registreerimine avaldatakse.”

5 Määruse artiklis 12 „Ühenduse kaubamärgi mõju piirangud” on sätestatud:

„Ühenduse kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kolmandal isikul kasutada kaubandustegevuse käigus

a) oma nime ja aadressi,

b) tähiseid, mis näitavad sorti, kvaliteeti, kvantiteeti, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste pakkumise aega või muid kauba või teenuse omadusi,

c) kaubamärki, kui see on vajalik kauba või teenuse kavandatud otstarbe näitamiseks eelkõige juhul, kui tegemist on lisaseadme või varuosaga,

kui nimetatud kolmas isik järgib ausat tööstus- või kaubandustava."

6 Määruse IV jaotis „Registreerimiskord" koosneb artiklitest 36–45.

7 Määruse artikli 40 „Kolmandate isikute vastuväited" lõikes 1 on ette nähtud:

„Pärast ühenduse kaubamärgi taotluse avaldamist võib iga füüsiline või juriidiline isik ja iga rühm või organ, kes esindab valmistajaid, tootjaid, teenuseosutajaid, kaubastajaid või tarbijaid, esitada [Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet")] kirjalikke vastuväiteid, milles selgitatakse, millistel põhjustel, eelkõige artikli 7 põhjal ei registreerita kaubamärki *ex officio*. […]"

8 Määruse artiklis 41 „Vastulause" on sätestatud:

„1. Kolme kuu jooksul pärast ühenduse kaubamärgi taotluse avaldamist võivad esitada vastulause kaubamärgi registreerimisele põhjendusega, et kaubamärki ei tohiks registreerida artikli 8 kohaselt […]

[…]

3. Vastulause tuleb esitada kirjalikult ja see peab olema põhjendatud. Vastulause loetakse nõuetekohaselt esitatuks alles pärast vastulause esitamise lõivu tasumist. [Ühtlustamis]ameti määratud aja jooksul võib vastulause esitaja esitada oma vastulause toetuseks fakte, tõendeid ja seisukohti."

9 Määruse artikli 53 lõikes 1 on sätestatud:

„Ühenduse kaubamärk tunnistatakse kehtetuks [ühtlustamis]ametile esitatud taotluse või rikkumise suhtes algatatud menetluses esitatud vastuhagi põhjal, kui:

a) on olemas varasem kaubamärk artikli 8 lõike 2 tähenduses ja kui nimetatud artikli lõikes 1 või lõikes 5 osutatud tingimused on täidetud;

b) on olemas artikli 8 lõikes 3 osutatud kaubamärk ja kui nimetatud lõikes osutatud tingimused on täidetud;

c) on olemas artikli 8 lõikes 4 osutatud varasem õigus ja kui nimetatud lõikes osutatud tingimused on täidetud."

10 Määruse artikli 54 „Nõustumisest tulenevad piirangud" lõikes 1 on ette nähtud:

„Kui ühenduse kaubamärgi omanik on viie järjestikuse aasta jooksul nõustunud hilisema ühenduse kaubamärgi kasutamisega ühenduses ja olnud teadlik sellisest kasutamisest, ei ole tal õigust varasema kaubamärgi põhjal taotleda hilisema kaubamärgi kehtetuks tunnistamist ega vaidlustada hilisema kaubamärgi kasutamist kaupade või teenuste puhul, mille jaoks hilisemat kaubamärki on kasutatud, kui hilisema kaubamärgi registreerimist ei taotletud pahauskselt."

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

11 FCI-le kuulub ühenduse sõna- ja kujutismärk nr 4438751 FCI FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE. Kaubamärgi registreerimise taotlus esitati 28. juunil 2005 ja kaubamärk avaldati registris 5. juulil 2006. Registreeritud tähis on järgmine:

12 Kaubamärk registreeriti eelkõige koertega seonduvate kaubandus- ja reklaamnäituste korraldamise ja läbiviimise, koerte tõuaretust ja hooldamist ning koerapidamist käsitlevate koolituste, tõukoerte etenduste korraldamise ja läbiviimise, populatsiooni ja geneetika valdkonnas koerte tõutunnistuste ja kontrollitõendite andmise ning koerte tõuaretuse ja koerte hooldamise jaoks.

13 FCIPPR-le kuuluvad järgmised siseriiklikud kaubamärgid:

— siseriiklik sõnamärk nr 2614806 FEDERACIÓN CANINA INTERNACIONAL DE PERROS DE PURA RAZA – F.C.I., mille registreerimise taotlus esitati 23. septembril 2004 ja mis avaldati registris 20. juunil 2005;

— siseriiklik sõna- ja kujutismärk nr 2786697 FEDERACIÓN CANINA INTERNACIONAL DE PERROS DE PURA RAZA, mille registreerimise taotlus esitati 9. augustil 2007 ja mis avaldati registris 12. märtsil 2008:

— siseriiklik sõna- ja kujutismärk nr 2818217 FEDERACIÓN CINOLOGICA INTERNACIONAL + F.C.I., mille registreerimise taotlus esitati 11. veebruaril 2008 ja mis avaldati registris 26. augustil 2008:

14 FCIPPR-le kuulub ka ühenduse kujutismärk nr 7597529. Selle kaubamärgi registreerimise taotlus esitati 12. veebruaril 2009 ja kaubamärk avaldati registris 3. septembril 2010. Registreeritud tähis on järgmine:

15 FCIPPR-le kuuluvad kõnealused kaubamärgid on registreeritud eelkõige puhtatõuliste koerte võistluste ja näituste korraldamise, tunnistuste, diplomite ja tõuraamatute väljastamise, koerte põlvnemist käsitlevate väljaannete, vormide ja teabematerjali koostamise ning puhtatõuliste koerte kohta väljaannete ja kataloogide koostamise jaoks.

16 FCI esitas vastulause ühenduse kaubamärgi nr 7597529 registreerimisele FCIPPR-i poolt, kuid vastulause lükati tagasi, kuna vastav lõiv oli jäetud maksmata. FCI esitas 18. novembril 2010 ühtlustamisametile selle kaubamärgi kehtetuks tunnistamise taotluse. FCIPPR palus 11. juulil 2011 kehtetuks tunnistamise menetluse peatada, kuna alustati menetlust põhikohtuasjas. Ühtlustamisamet peatas menetluse 20. septembril 2011.

17 FCI esitas 18. juunil 2010 Juzgado de lo Mercantil nr 1 de Alicante y nr 1 de la Marca Comunitariale FCIPPR-i vastu hagi kahes nõudes:

— nõue tuvastada FCI-le kuuluvast ühenduse kaubamärgist nr 4438751 tulenevate õiguste rikkumine ja

— nõue tunnistada FCIPPR-le kuuluvad siseriiklikud kaubamärgid nr 2614806, nr 2786697 ja nr 2818217 kehtetuks, põhjusel et need kaubamärgid tekitavad FCI-le kuuluva ühenduse kaubamärgiga nr 4438751 segiajamise tõenäosuse.

18 FCIPPR vaidles tema kasutatavate tähiste ja FCI-le kuuluva ühenduse kaubamärgi nr 4438751 segiajamise tõenäosusele vastu ning palus vastuhagis tunnistada kõnealuse ühenduse kaubamärgi kehtetuks põhjusel, et see on registreeritud pahauskselt ja tekitab varasema siseriikliku kaubamärgiga nr 2614806 segiajamise tõenäosuse.

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et põhikohtuasjas tekib küsimus, kas ainuõigusele, mis määruse artikli 9 lõike 1 alusel on ühenduse kaubamärgi omanikul – käesoleval juhul FCI-l –, võib tugineda kolmanda isiku – käesoleval juhul FCIPPR-i – vastu, kellele kuulub hiljem registreeritud ühenduse kaubamärk, kuni viimast kaubamärki ei ole kehtetuks tunnistatud.

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et määruse artikli 9 lõiget 1 on võimalik tõlgendada kahel erineval viisil. Ühest küljest võib seda sätet tõlgendada nii, et ühenduse kaubamärgist tulenev ainuõigus ei anna kaubamärgi omanikule õigust keelata hilisema ühenduse kaubamärgi omanikul viimati nimetatud kaubamärki kasutada. Alles siis, kui teine ühenduse kaubamärk on kehtetuks tunnistatud, võib esimese ühenduse kaubamärgi omanik esitada kaubamärgist tulenevate õiguste rikkumise hagi. Sellist tõlgendust järgis Tribunal Supremo (Hispaania) 23. mai 1994. aasta kohtuotsuses ning sellest on lähtunud ka Tribunal de Marcas comunitario (Hispaania), nagu nähtub selle kohtu 18. märtsi 2010. aasta otsusest.

21 Teisest küljest võib määruse artikli 9 lõiget 1 tõlgendada nii, et ühenduse kaubamärgi omaniku õigusele võib tugineda mis tahes kolmanda isiku vastu, sealhulgas ühenduse kaubamärgi hiljem registreerinud isiku vastu, isegi kui viimati nimetatud kaubamärki ei ole varem ega samal ajal kehtetuks tunnistatud.

22 Neil asjaoludel otsustas Juzgado de lo Mercantil nr 1 de Alicante y nr 1 de Marca Comunitaria menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas kohtuvaidluses, mille ese on ühenduse kaubamärgiga antud ainuõiguse rikkumine, hõlmab määruse […] artikli 9 lõikes 1 sätestatud õigus takistada kõikidel kolmandatel isikutel kasutada ühenduse kaubamärki kaubandustegevuse käigus, mis tahes kolmandat isikut, kes kasutab tähist, mis tekitab segiajamise tõenäosuse (kuna see on sarnane ühenduse kaubamärgiga ning tähistab sarnaseid kaupu või teenuseid), või kas selle kohaldamisalast on vastupidi välja jäetud kolmas isik, kes kasutab seda temale kuuluvat ühenduse kaubamärgina registreeritud segiaetavat tähist, kuni hilisemat registreeringut ei ole kehtetuks tunnistatud?”

Eelotsuse küsimuse analüüs

Vastuvõetavus

23 FCI leiab, et esitatud küsimus on vastuvõetamatu. Ta väidab esiteks, et küsimus on hüpoteetiline, kuna taotletav tõlgendus ei ole põhikohtuasja lahendamiseks vajalik. FCI hagiavalduses sisalduvad nõuded puudutavad nimelt üksnes siseriiklikke kaubamärke nr 2614806, nr 2786697 ja nr 2818217, kuna

hilisemal kuupäeval registreeritud ühenduse kaubamärki nr 7597529 ei ole hagiavalduses kordagi mainitud. FCIPPR ei teinud ka kostja vastuses ega vastuhagis ühenduse kaubamärgile ühtegi viidet peale ühe informeeriva märkuse.

24 FCI väidab peale selle, et määruse artikli 9 lõike 1 tõlgendus ei tekita mingeid kahtlusi. Esitatud küsimust mõjutab seega suuresti Tribunal Supremo kohtupraktika, mille kohaselt kaubamärgist tulenevate õiguste rikkumise hagi, mille on varem registreeritud kaubamärgi omanik esitanud hiljem registreeritud kaubamärgi omaniku vastu, ei saa rahuldada, kui viimati nimetatud kaubamärki ei ole enne kehtetuks tunnistatud.

25 FCI märgib teiseks, et põhikohtuasja poolte kaitseõigusi on rikutud, kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus esitas eelotsuse küsimuse omal algatusel, ilma et pooled oleksid enne kohtuvaidluse staadiumi lõppu saanud esitada märkusi eelotsusetaotluse otstarbekuse kohta.

26 Kõigepealt tuleb meenutada, et ELTL artiklis 267 sätestatud menetluses, mis põhineb liikmesriikide kohtute ja Euroopa Kohtu ülesannete selgel eristamisel, on üksnes asja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval siseriiklikul kohtul õigus kohtuasja eripära arvesse võttes hinnata eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks ning Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Järelikult, kui esitatud küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus üldjuhul kohustatud eelotsuse tegema (vt eelkõige 18. juuli 2007. aasta otsus kohtuasjas C-119/05: Lucchini, EKL 2007, lk I-6199, punkt 43; 17. veebruari 2011. aasta otsus kohtuasjas C-52/09: TeliaSonera Sverige, EKL 2011, lk I-527, punkt 15, ning 25. oktoobri 2011. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-509/09 ja C-161/10: eDate Advertising jt, EKL 2011, lk I-10269, punkt 32).

27 Siseriikliku kohtu esitatud eelotsuse küsimusele vastamisest keeldumine on nimelt võimalik vaid siis, kui on ilmselge, et taotletaval liidu õiguse tõlgendamisel ei ole mingit seost põhikohtuasja asjaolude või esemega või kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada talle esitatud küsimustele tarviliku vastuse andmiseks vajalikud faktilised ja õiguslikud asjaolud (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsused Lucchini, punkt 44; TeliaSonera Sverige, punkt 16, ning eDate Advertising jt, punkt 33).

28 Tuleb aga tõdeda, et käesoleval juhul ei nähtu Euroopa Kohtule esitatud toimikust ilmselgelt, et taotletaval liidu õiguse tõlgendamisel ei ole mingit seost kohtuasja esemega või et eelotsusetaotluse esitanud kohtu tõstatatud probleem on hüpoteetiline.

29 Vastupidi, toimikust ilmneb, et FCI esitatud nõuded tekitavad küsimusi FCIPPR poolt selliste tähiste kasutamise kohta, mis võivad kahjustada FCI-le kuuluvat varasemat ühenduse kaubamärki. Nende tähiste hulka kuulub aga ka hilisem ühenduse kaubamärk nr 7597529. FCI on pealegi oma hagiavalduses sõnaselgelt viidanud FCIPPR-i poolt kõnealuse ühenduse kaubamärgi kasutamisele ja registreerimise taotlusele.

30 Lisaks tuleb märkida, et asjaolu, et põhikohtuasja pooled ei tõstatanud eelotsusetaotluse esitanud kohtus liidu õiguse küsimust, ei takista viimast Euroopa Kohtu poole pöördumast. ELTL artikli 267 teise ja kolmanda lõigu – mille kohaselt Euroopa Kohtule võib eelotsusetaotluse esitada, kui „selline küsimus antakse liikmesriigi kohtusse" – eesmärk ei ole piirata kõnealust menetlust üksnes juhtudega, kus põhikohtuasja üks pooltest on omal algatusel tõstatanud küsimuse liidu õiguse tõlgendamise või kehtivuse kohta, vaid sellega on hõlmatud ka olukorrad, kus nimetatud küsimuse tõstatab liikmesriigi kohus ise, kes leiab, et Euroopa Kohtu otsust selles küsimuses on „otsuse tegemiseks […] vaja" (16. juuni 1981. aasta otsus kohtuasjas 126/80: Salonia, EKL 1981, lk 1563, punkt 7, ja 8. märtsi 2012. aasta otsus kohtuasjas C-251/11: Huet, punkt 23).

31 Neil asjaoludel tuleb eelotsusetaotlust pidada vastuvõetavaks.

Sisulised küsimused

32 Oma küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas määruse artikli 9 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et ühenduse kaubamärgi omaniku ainuõigus takistada kõikidel kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus tema kaubamärgiga identseid või sarnaseid tähiseid hõlmab kolmandat isikut, kellele kuulub hilisem ühenduse kaubamärk, ilma et viimati nimetatud kaubamärk peaks enne olema kehtetuks tunnistatud.

33 Kõigepealt tuleb märkida, et määruse artikli 9 lõikes 1 ei ole vahet tehtud olenevalt sellest, kas kolmas isik on ühenduse kaubamärgi omanik või mitte. Nii on selle sätte alusel ühenduse kaubamärgi omanikul ainuõigus, mis lubab tal takistada „kõikidel kolmandatel isikutel" tema loata kasutada kaubandustegevuses tähiseid, mis võivad tema kaubamärki kahjustada (vt analoogia alusel 16. veebruari 2012. aasta otsus kohtuasjas C-488/10: Celaya Emparanza y Galdos Internacional, punktid 33 ja 34).

34 Seejärel tuleb arvesse võtta määruse artiklit 54, mis käsitleb nõustumisest tulenevaid piiranguid ja milles on ette nähtud, et „[k]ui ühenduse kaubamärgi omanik on viie järjestikuse aasta jooksul nõustunud hilisema ühenduse kaubamärgi kasutamisega […], ei ole tal õigust […] taotleda hilisema kaubamärgi kehtetuks tunnistamist ega vaidlustada hilisema kaubamärgi kasutamist".

35 Selle sätte sõnastusest ilmneb, et enne nõustumisest tulenevate piirangute tekkimist on ühenduse kaubamärgi omanikul õigus nii nõuda hilisema ühenduse kaubamärgi kehtetuks tunnistamist ühtlustamisametis kui vaidlustada selle kasutamine kaubamärgist tulenevate õiguste rikkumise hagi abil ühenduse kaubamärgi kohtus.

36 Lõpuks tuleb märkida, et määruse artiklis 12, mis käsitleb ühenduse kaubamärgi mõju piiranguid, ega määruse üheski teises sättes ei ole ette nähtud ühenduse kaubamärgi omaniku ainuõiguse otsest piiramist hilisema ühenduse kaubamärgi omanikust kolmanda isiku kasuks.

37 Nii nähtub määruse artikli 9 lõikest 1 ja määruse üldisest ülesehitusest, et ühenduse kaubamärgi omanikul peab olema võimalik keelata hilisema ühenduse kaubamärgi omanikul seda kaubamärki kasutada.

38 Seda järeldust ei sea kahtluse alla asjaolu, et hilisema ühenduse kaubamärgi omanikul on määruse artikli 9 lõike 1 kohaselt samuti ainuõigus.

39 Selles suhtes tuleb märkida, et nagu Euroopa Komisjon oma seisukohtades väitis, tuleb määruse sätete tõlgendamisel lähtuda prioriteetsuse põhimõttest, mille kohaselt varasem ühenduse kaubamärk on hilisemate ühenduse kaubamärkide suhtes prioriteetne (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Celaya Emparanza y Galdos Internacional, punkt 39).

40 Eelkõige määruse artikli 8 lõikest 1 ja artikli 53 lõikest 1 tuleneb nimelt, et kahe kaubamärgi vastandumise korral eeldatakse, et esimesena registreeritud kaubamärk vastas ühenduse õiguskaitse saamiseks vajalikele tingimustele enne teisena registreeritud kaubamärki.

41 Lisaks tuleb tagasi lükata FCIPPR-i argumendid, mille kohaselt ühenduse kaubamärkide registreerimise menetluse tunnused nõuavad, et kui selle menetluse tulemusel kaubamärk registreeritakse, annab kaubamärk selle omanikule kasutusõiguse, mille saab vaidlustada üksnes ühtlustamisametile kehtetuks tunnistamise nõude esitamisega või kaubamärgist tulenevate õiguste rikkumise hagi menetluses vastuhagi esitamisega.

42 Vastab tõele, et ühenduse kaubamärkide registreerimise menetlus, mis on kehtestatud määruse artiklites 36–45, hõlmab sisulist analüüsi, mille eesmärk on enne registreerimist kindlaks teha, kas ühenduse kaubamärk vastab õiguskaitse saamise tingimustele.

43 Selles menetluses on lisaks ette nähtud avaldamise staadium, milles kolmandad isikud võivad esitada ühtlustamisametile kirjalikke vastuväiteid, milles selgitatakse, millistel põhjustel ei tohiks kaubamärki *ex officio* registreerida, ning samuti varasemate kaubamärkide omanikele võimalus esitada kolme kuu jooksul pärast ühenduse kaubamärgi taotluse avaldamist vastulause kaubamärgi registreerimisele, tuginedes eelkõige määruse artiklis 8 sätestatud suhtelistele keeldumispõhjustele.

44 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 32 ja 42 märkis, ei ole need asjaolud siiski määravad.

45 Esiteks tuleb tõdeda, et vaatamata ühenduse kaubamärkide registreerimise menetlusega antud tagatistele ei saa täielikult välistada, et ühenduse kaubamärgina registreeritakse tähis, mis võib kahjustada varasemat ühenduse kaubamärki.

46 Nii võib juhtuda eelkõige siis, kui varasema ühenduse kaubamärgi omanik ei ole määruse artikli 41 alusel vastulauset esitanud või kui ühtlustamisamet ei vaadanud vastulauset sisuliselt läbi, kuna ei olnud järgitud artikli 41 lõikes 3 kehtestatud menetlusnõudeid, nagu see põhikohtuasjas toimuski.

47 Teiseks on Euroopa Kohus seoses nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002, L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142) juba leidnud, et disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagid ja kehtetuks tunnistamise taotlused erinevad oma eseme ja tagajärgede poolest, mistõttu varasema ühenduse registreeritud disainilahenduse omaniku võimalus esitada disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi hilisema ühenduse registreeritud disainilahenduse omaniku vastu ei muuda mõttetuks ühtlustamisametile viimase disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse esitamist (eespool viidatud kohtuotsus Celaya Emparanza y Galdos Internacional, punkt 50).

48 See järeldus on ühenduse kaubamärkidele *mutatis mutandis* ülekantav, mistõttu tuleb asuda seisukohale, et varasema ühenduse kaubamärgi omaniku võimalus esitada kaubamärgist tulenevate õiguste rikkumise hagi hilisema ühenduse kaubamärgi omaniku vastu ei muuda mõttetuks ühtlustamisametile kehtetuks tunnistamise taotluse esitamist ega ka eelneva kontrolli mehhanisme, mis on kasutatavad ühenduse kaubamärkide registreerimise menetluses.

49 Lisaks tuleb rõhutada vajadust säilitada kaubamärgi peamine ülesanne, milleks on tagada tarbijatele kauba päritolu (12. novembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-206/01: Arsenal Football Club, EKL 2002, lk I-10273, punkt 51).

50 Selles suhtes on Euroopa Kohus juba korduvalt leidnud, et määruse artikli 9 lõikes 1 ette nähtud ainuõiguse eesmärk on anda kaubamärgi omanikule võimalus kaitsta oma erihuve kaubamärgi omanikuna, see tähendab tagada, et kaubamärk saaks täita oma ülesandeid (vt 23. märtsi 2010. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-236/08-C-238/08: Google France ja Google, EKL 2010, lk I-2417, punkt 75 ja seal viidatud kohtupraktika).

51 Nagu aga kohtujurist oma ettepaneku punktides 43 ja 44 märkis, nõrgestaks see, kui varasema ühenduse kaubamärgi omanik peaks kolmanda isiku poolt tema kaubamärgi ülesandeid kahjustava tähise kasutamise takistamiseks ootama kolmandale isikule kuuluva hilisema ühenduse kaubamärgi kehtetuks tunnistamist, määruse artikli 9 lõikega 1 talle tagatud õiguskaitset oluliselt.

52 Eespool toodut silmas pidades tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse artikli 9 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et ühenduse kaubamärgi omaniku ainuõigus takistada kõikidel kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus tema kaubamärgiga identseid või sarnaseid tähiseid hõlmab kolmandat isikut, kellele kuulub hilisem ühenduse kaubamärk, ilma et viimati nimetatud kaubamärk peaks enne olema kehtetuks tunnistatud.

Kohtukulud

53 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta artikli 9 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et ühenduse kaubamärgi omaniku ainuõigus takistada kõikidel kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus tema kaubamärgiga identseid või sarnaseid tähiseid hõlmab kolmandat isikut, kellele kuulub hilisem ühenduse kaubamärk, ilma et viimati nimetatud kaubamärk peaks enne olema kehtetuks tunnistatud.

Allkirjad